

Treść orzeczenia I Ca 312/18 - Portal Orzeczeń Sądu Okręgowego w Sieradzu
Serwis Internetowy Portal Orzeczeń używa plików cookies
(<http://orzeczenia.sieradz.so.gov.pl/cookies>). Jeżeli nie wyrażają Państwo zgody,
by pliki cookies (<http://orzeczenia.sieradz.so.gov.pl/cookies>) były zapisywane na
dysku należy zmienić ustawienia przeglądarki internetowej. Korzystając dalej z
serwisu wyrażają Państwo zgodę na używanie cookies
(<http://orzeczenia.sieradz.so.gov.pl/cookies>), zgodnie z aktualnymi ustawieniami
przeglądarki.

I Ca 312/18 - wyrok z uzasadnieniem Sąd Okręgowy w Sieradzu z 2018-08-08

Sygn. akt I Ca 312/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Joanna Skladowska

Sędziowie SSO Elżbieta Zalewska-Statuch

SSO Barbara Bojakowska

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2018 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa A. D.

przeciwko (...) SA w W.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 28 maja 2018 roku, sygnatura akt I C 447/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego (...) SA w W. na rzecz powoda A. D. 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 312/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 28 maja 2018 r., wydanym w sprawie sygn. akt I C 447/16, Sąd Rejonowy w Łasku zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda A. D. kwotę 10 000 złotych tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 9 marca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. a od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z ustawowymi odsetkami za opóźnienie (pkt 1) oraz 1 620,96 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3); oddalając powództwo w pozostałym zakresie (pkt 2) i nakazując pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Łasku kwotę 919,15 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa (pkt 4), a od powoda 357,04 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od nieuwzględnionej części powództwa (pkt 5).

Rozstrzygnięcie zapadło przy następujących ustaleniach i wnioskach:

W dniu 10 stycznia 2015 r. w godzinach wieczornych powód A. D. poruszał się samochodem marki R. drogą wojewódzką nr (...). W sposób nieoczekiwany rosnące przy drodze drzewo przewróciło się na jezdnię. Konar drzewa uderzył w maskę samochodu powoda. W wyniku zdarzenia powód doznał urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego. Został przyjęty do (...) Centrum (...). Zastosowano kołnierz ortopedyczny oraz gorset umieruchamiający tułów. Korzystał z zabiegów rehabilitacyjnych. Cierpienia fizyczne były dość znaczne przez okres 2 miesięcy po wypadku. Proces leczenia ortopedycznego został zakończony, a rokowania są dobre.

Powód nie był leczony neurologicznie i nie doznał na tym polu uszczerbku na zdrowiu. Wystąpiły dolegliwości bólowe kręgosłupa spowodowane urazem. Nie stwierdzono jednak objawów uszkodzenia układu nerwowego.

Obecne wskazania do leczenia rehabilitacyjnego mogą wynikać z obecności zespołu bólowego kręgosłupa w przebiegu choroby samoistnej. Brak jest danych o tym, by przed wypadkiem powód cierpiał na schorzenia kręgosłupa.

Zwalone drzewo rosło na nieruchomości będącej własnością (...) Centrum Hodowli i (...) sp. z o.o. w Ł.. Wchodziło ono w skład zabytkowej alei wielogatunkowej utworzonej rozporządzeniem Wojewody (...) z 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody. Podmiot ów miał zawartą z pozwanym (...) S.A. w W. umowę odpowiedzialności cywilnej za szkody osobowe wyrządzone także z winy nieumyślnej.

Pismem datowanym na 27 stycznia 2017 r. powód wniósł do pozwanego o wypłatę 60 000 złotych tytułem zadośćuczynienia.

Decyzją z 21 grudnia 2015 r. pozwany przyznał powodowi kwotę 1 000 złotych, a następnie decyzją z 27 stycznia 2016 r. kwotę 10 000 złotych tytułem zadośćuczynienia.

Pozwany przyjął co do zasady swą odpowiedzialność za skutki zdarzenia.

Roszczenie powoda względem pozwanego swą podstawę prawną znajduje w przepisach kodeksu cywilnego (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>) (art. 805 i nast. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>)), ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i treści umowy, jaką pozwany zawarł z (...) Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt. Za podstawę zaś odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego - właściciela posesji, na której rosło przewrócone drzewo należy przyjąć art. 415 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>). Właściciel działki dopuścił bowiem do powstania sytuacji, w której drzewo znajdowało się w kondycji grożącej jego upadkiem, do którego ostatecznie doszło.

Określając wysokość zadośćuczynienia na podstawie art. 445 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>), Sąd pierwszej instancji miał na uwadze, że powód doznał urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego. Cierpienia fizyczne były przez okres 2 miesięcy dość znaczne; powód nosił gorset, był wówczas ograniczony ruchowo. Uszczerbek na zdrowiu, jaki wówczas zaistniał u powoda można ocenić na 10%. Nie ulega również wątpliwości, że sam wypadek - przewrócenie się drzewa na maskę prowadzonego pojazdu jest znaczącym przeżyciem psychicznym. Jednocześnie Sąd uwzględnił fakt, że proces leczenia uległ zakończeniu, uszczerbek na zdrowiu nie był trwały, obecne wskazania do leczenia rehabilitacyjnego mogą zaś wynikać z obecności zespołu bólowego kręgosłupa w przebiegu choroby samoistnej. Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że adekwatnym zadośćuczynieniem, uwzględniając kwoty już wypłacone, będzie 10 000 złotych.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 359 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>) i art. 481 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>), o kosztach poniesionych przez strony zgodnie z art. 100 k.p.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>), stosownie od wyniku procesu, natomiast o kosztach sądowych na podstawie art. 113 u.k.s.c.

Pozwany wniósł apelację od wyroku Sądu Rejonowego, zaskarżając orzeczeni w części, tj. w zakresie punktu 1 i 3 i podnosząc następujące zarzuty:

1. naruszenie przepisów postępowania mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, tj.:

a. art. 232 k.p.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na zdjęciu z powoda obowiązku udowodnienia faktów, z których wywodzi skutki prawne (rozmiar krzywdy), podczas gdy powód nie wykazał inicjatywy dowodowej w tym zakresie, a w szczególności nie zgłosił innych niż opinia biegłego neurologa dowodów, które pozwoliłyby na ocenę rozmiaru krzywdy, natomiast opinia biegłego neurologa pozytywnie oceniała stan zdrowia powoda;

b. art. 233 § 1 k.p.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) poprzez niewszechstronną ocenę materiału dowodowego polegającą na wyciągnięciu wniosków z niego niewynikających oraz nielogicznym uznaniu, że rozmiar krzywdy powoda uzasadnia zasądzenie dalszego zadośćuczynienia, podczas gdy opinia biegłego neurologa pozytywnie oceniała stan zdrowia powoda i wskazywała, że proces leczenia uległ już zakończeniu, uszczerbek na zdrowiu nie był trwały, a obecne wskazania do leczenia rehabilitacyjnego mogą wynikać z choroby samoistnej, niezwiązanej z wypadkiem;

c. art. 316 § 1 k.p.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) poprzez niewzięcie za podstawę orzekania stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy, a konkretnie dobrego stanu zdrowia powoda, zakończenia procesu leczenia, braku uszczerbku na zdrowiu, braku związku między koniecznością rehabilitacji a wypadkiem,

które to okoliczności nie uzasadniają zasądzenia dalszego zadośćuczynienia;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a. art. 6 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>) poprzez orzeczenie na korzyść powoda, mimo iż nie przedstawił on dowodów uzasadniających zasądzenie dalszego zadośćuczynienia, gdyż nie udowodnił rozmiaru krzywdy fizycznej i psychicznej, zaś biegły neurolog nie stwierdził żadnych trwałych urazów;

b. art. 445 § 1 (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>) w zw. z art. 444 § 1 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>) poprzez ich błędną wykładnię i zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie wyraźnie nieproporcjonalnej do wyrządzonej krzywdy.

W oparciu o wskazane zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości w punkcie 1 wyroku i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu pierwszej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych w punkcie 3 wyroku oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu drugiej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Powód domagał się oddalenia apelacji na koszt pozwanego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Przede wszystkim Sąd Rejonowy dokonał właściwych ustaleń faktycznych, opartych na przeprowadzanych dowodach.

Nie jest bowiem prawdziwym zarzut, iż powód nie wykazał inicjatywy dowodowej, a w szczególności nie zgłosił innych niż opinia biegłego neurologa dowodów, które pozwoliłyby na ocenę rozmiaru krzywdy. Na wniosek powoda, Sąd pierwszej instancji przeprowadził na okoliczność skutków wypadku dowody z zeznań świadków Z. D. i J. W. oraz opinii biegłego z zakresu ortopedii. Świadkowie opisali samopoczucie powoda w czasie leczenia i rehabilitacji, odczuwane niedogodności i dolegliwości, a w szczególności wpływ zdarzenia i doznanych obrażeń na psychikę powoda - wycofanie z życia towarzyskiego, lęk przed jazdą samochodem. Natomiast biegły ortopeda stwierdził długotrwały 10 % uszczerbek na zdrowiu. Cierpienia fizyczne określił jako znaczne przez okres 2 miesięcy od wypadku, wskazując również na ograniczenia w zakresie możliwości wykonywania pracy fizycznej. Ponadto potwierdził zasadność noszenia kołnierza szyjnego i gorsetu J. unieruchamiającego tułów przez okres 6 tygodni oraz korzystania z zabiegów rehabilitacyjnych w lutym i marcu 2015 r. (opinia - k. 214).

Wiarygodność wskazanych dowodów nie została przez stronę pozwaną podważona.

Tym samym powód wywiązał się z obowiązków wynikających z [art. 6 k.c. \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093) i [232 k.p.c. \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296), a Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się naruszenia wskazanych przepisów oraz [art. 233 § 1 k.p.c. \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296).

Mając zastosowanie w sprawie przepisy prawa materialnego ([art. 445 § 1 k.c. \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093)) nie wskazują kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając tę kwestię do swobodnego uznania sędziowskiego. O wysokości świadczenia powinien zatem decydować rozmiar cierpienia, jakich doznał pokrzywdzony - tak fizycznych, jak i psychicznych. Przyznana suma pieniężna ma stanowić ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej wynagradzający doznane cierpienia oraz mający ułatwić przezwyciężenie ujemnych przeżyć, aby w ten sposób przynajmniej częściowo przywrócona została równowaga zachwiana na skutek dozanego wypadku. Wymaga przy tym uwzględnienia, że zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Co najistotniejsze jednak, korygowanie przez sąd drugiej instancji wysokości zasądzonego już przez sąd pierwszej instancji zadośćuczynienia uzasadnione jest wówczas, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy mających wpływ na jego wysokość jest ono nieodpowiednie. Ingerencja sądu odwoławczego w przyznane zadośćuczynienie jest jednak możliwa o tyle, o ile sąd orzekający o zadośćuczynieniu w sposób rażący naruszył przyjęte zasady jego ustalania, a więc wtedy, gdy jest nadmiernie wygórowane lub zdecydowanie zbyt niskie, w szczególności z uwagi na pominięcie przy orzekaniu o zadośćuczynieniu istotnych okoliczności, które powinny być uwzględnione przez sąd, jako wpływające na wysokość zadośćuczynienia (tak też: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2004 r., I CK 219/04, LEX nr 146356, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi w wyroku z dnia 17 stycznia 2016 r. I ACa 1160/15 Lex nr 20000527).

W sprawie przedmiotowej Sąd Okręgowy rażącej dysproporcji między przyznanym świadczeniem a rozmiarami krzywdy powoda się nie dopatruje, a ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd Rejonowy uwzględnił wszelkie okoliczności sprawy. Przede wszystkim zaś wziął pod uwagę podnoszone przez skarżącego okoliczności, że proces leczenia uległ zakończeniu, uszczerbek na zdrowiu nie był trwały, a obecne wskazania do leczenia rehabilitacyjnego mogą wynikać z obecności zespołu bólowego kręgosłupa w przebiegu choroby samoistnej. Nie jest zatem zasadny również zarzut naruszenia [art. 316 k.p.c. \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) poprzez niewzięcie za podstawę orzekania stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy.

Jeśli chodzi o wysokość ustalonego uszczerbku na zdrowiu z punktu widzenia przepisów rozporządzenia z dnia 18 grudnia 2002 r. Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania, przepis [art. 445 § 1 k.c. \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093) nie zna takiej przesłanki określenia zadośćuczynienia. Stąd, jakkolwiek dopuszczalnym jest pomocnicze powoływanie się na procentowy uszczerbek na zdrowiu dla zobrazowania skali doznanych obrażeń, to wysokość zadośćuczynienia jest ustalana nie w odniesieniu do tak określonego uszczerbku, ale w odniesieniu do ustalonych przez sąd następstw, jakie wypadek wywołał u osoby poszkodowanej. Tym niemniej, jak już wskazano, choć trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu powoda nie stwierdził biegły z zakresu neurologii, to taki uszczerbek spowodowały urazy natury ortopedycznej, co wynika jednoznacznie z opinii biegłego tej specjalności. Na podkreślenie zasługuje również fakt, że choć u powoda stwierdzono chorobę samoistną - zwyrodnienia i wrodzone niespojenie łuku kręgu L - 5, czyli spondyliozę, to zmiany te do dnia wypadku nie dawały objawów. Wypadek mógł zatem spowodować wywołanie objawów bólowych związanych ze współistnieniem schorzenia samoistnego. Tym samym ewentualne wskazania do korzystania w przyszłości przez powoda z zabiegów rehabilitacyjnych mogą pośrednio wynikać także ze skutków przedmiotowej wypadku (tak opinia uzupełniająca biegłego z zakresu ortopedii - k. 236).

Podsumowując, w świetle prawidłowych ustaleń faktycznych, przyznana kwota zadośćuczynienia nie jawi się jako rażąco wygórowana, w szczególności uwzględnia wszelkie okoliczności sprawy, także zaś te, które skarżący zupełnie pomija. Dlatego też nie doszło do naruszenia prawa materialnego w postaci [art. 445 § 1 k.c. \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093).

Wobec powyższego, na zasadzie [art. 385 k.p.c. \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296), Sąd Okręgowy oddalił apelację, jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie [art. 98 § 1 i 3 \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) w zw. z [art. 391 § 1 k.p.c. \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296), zasądzając od pozwanego na rzecz powoda 900 złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, ustalonych wg stawki minimalnej zgodnie z [§ 10 ust. 1 pkt 1 \(http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015r. (Dz. U. z 2015r., poz. 1800).

Dodano: 27 sierpnia 2018, Opublikował(a): **Halina Nowakowska**

Podmiot udostępniający informację: **Sąd Okręgowy w Sieradzu**

Osoba, która wytworzyła informację: **Joanna Składowska**, Elżbieta Zalewska-Statuch , Barbara Bojakowska

Data wytworzenia informacji: 8 sierpnia 2018